

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē kiṣkindhākāṇḍē

॥ *ēkaṣaṣṭitamahaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkaśaṣṭitamah sargaḥ ॥

sampātinā niśākaramuniṃ prati svapuṅkhadāhakāraṇasya
varṇanam

tatastad dāruṇaṃ karma
duṣkaraṃ sahasā kṛtam |
ācacakṣē munēḥ sarvaṃ
sūryānugamaṃ tathā ॥ 4.61.1 ॥

bhagavan vraṇayuktatvā -
llajjayā cākulēndriyaḥ |
pariśrāntō na śaknōmi
vacanaṃ paribhāṣitum ॥ 4.61.2 ॥

ahaṃ caiva jaṭāyuśca
saṅgharṣād garvamōhitau |
ākāśaṃ patitau dūrā -
jjijñāsantau parākramam ॥ 4.61.3 ॥

kailāsaśikharē baddhvā
munīnāmagrataḥ paṇam |

raviḥ syādanuyātavyō
yāvadaṣṭam mahāgirim || 4.61.4 ||

apyāvāṃ yugapat prāptā -
vapaśyāva mahītalē |
rathacakrapramāṇāni
nagarāṇi pṛthak pṛthak || 4.61.5 ||

kvacid vāditraghōṣaśca
kvacid bhūṣaṇaniḥsvanaḥ |
gāyantīḥ smāṅganā bahvīḥ
paśyāvō raktavāsasaḥ || 4.61.6 ||

tūrṇamutpatya cākāśa -
mādityapadamāsthitau |
āvāmālōkayāvastad
vanaṃ śādvalasaṃsthitam || 4.61.7 ||

upalairiva sañchannā
dṛśyatē bhūḥ śilōccayaiḥ |
āpagābhiśca saṃvītā
sūtrairiva vasundharā || 4.61.8 ||

himavāṃścaiva vindhyaśca
mēruśca sumahāgiriḥ |
bhūtalē samprakāśantē
nāgā iva jalāśayē || 4.61.9 ||

tīvraḥ svēdaśca khēdaśca
bhayaṃ cāsīt tadāvayōḥ |

samāviśata mōhaśca

tatō mūrccā ca dāruṇā || 4.61.10 ||

na ca dig jñāyatē yāmyā

na cāgnēyī na vāruṇī |

yugāntē niyatō lōkō

hatō dagdha ivāgninā || 4.61.11 ||

manaśca mē hataṃ bhūya -

ścakṣuḥ prāpya tu saṃśrayam |

yatnēna mahatā hyasmin

manaḥ sandhāya cakṣuṣī || 4.61.12 ||

yatnēna mahatā bhūyō

bhāskaraḥ pratilōkitaḥ |

tulyaprṭhvīpramāṇēna

bhāskaraḥ pratibhāti nau || 4.61.13 ||

jaṭāyurmāmanāpṛcchya

nipapāta mahīṃ tataḥ |

taṃ dṛṣṭvā tūrṇamākāśā -

dātmānaṃ muktavānaham || 4.61.14 ||

pakṣābhyāṃ ca mayā guptō

jaṭāyurna pradahyata |

pramādāt tatra nirdagdhaḥ

patan vāyupathādaham || 4.61.15 ||

āśaṅkē taṃ nipatitaṃ

janasthānē jaṭāyuṣam |

*ahaṃ tu patitō vindhyē
dagdhapakṣō jaḍīkṛtaḥ || 4.61.16 ||*

*rājyācca hīnō bhrātrā ca
pakṣābhyāṃ vikramēṇa ca |
sarvathā martumēvēcchan
patiṣyē śikharād girēḥ || 4.61.17 ||*

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
kiṣkindhākāṇḍē ēkaṣaṣṭitamaḥ sargaḥ ||*